

...

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

Статистичко истражување за цени на угостителските услуги

Ц_Ц.31_М_МК_2018_12

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.1	Контакт
S.1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
S.1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за внатрешна трговија, информациско-комуникациски технологии, туризам и угостителство	
S.1.3	Лице за контакт
Златко Мирчевски	
S.1.4	Звање на лицето за контакт
Самостоен референт	
S.1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
S.1.6	Електронска адреса
zlatko.mircevski@stat.gov.mk	
S.1.7	Телефонски број
02 3295-754	
S.1.8	Факс
S.2	Ажурирање метаподатоци
S.2.1	Последна потврда на метаподатоците
23/12/2019	
S.2.2	Последна објава на метаподатоците
23/12/2019	
S.2.3	Последно ажурирање на метаподатоците

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

23/12/2019

S.3 Статистичка презентација**S.3.1 Опис на податоците**

Индекси на цени на угостителски услуги, вкупно, храна, алкохолни пијалаци, безалкохолни пијалаци и ноќевања.

S.3.2 Систем на класификации

- Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2.

S.3.3 Опфат на сектор/и

I/3 - Објекти за сместување и сервисни дејности со храна (оддел 55 и оддеел 56)

S.3.4 Статистички концепти и дефиниции

Цените на угостителските услуги се оние цени по кои угостителските објекти ги продаваат своите услуги поврзани со храна, пијалаци и сместување. Во цените е вклучен и ДДВ.

Цените на угостителските услуги го мерат нивото на цените на мало остварени во угостителските објекти (хотели, мотели и ресторани) во периодот на снимањето на цените (помеѓу 18 и 20 за тековниот месец).

S.3.5 Статистичка единица

Извештајни единици: сниматели на цени на мало.

Единици на набљудување: репрезентативно одбрани угостителски услуги со целосно дефиниран квалитет и квантитет.

S.3.6 Статистичка популација

Статистичка популација се 65 производи, т.е. угостителски услуги, во 29 избрани угостителски објекти (вкупно 1631 производи, т.е. услуги).

S.3.7 Референтна област

- НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија)

S.3.8 Временска покриеност

Од јануари 1984 година.

S.3.9 Базен период

2017=100.

S.4 Единица на мерење

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

Индекс, стапка (%).

S.5 Референтен период

Месец.

S.6 Институционален мандат

S.6.1 Законски акти и други договори

Национални:

Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013, 42/2014, 192/2015, 27/2016, 83/2018 и 220/2018)

Програма за статистички истражувања 2018 – 2022 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 22/2018 и 224/2018).

S.6.2 Споделување на податоци

S.7 Доверливост

S.7.1 Доверливост - политика

Податоците се индивидуални податоци, заштитени со Законот за државната статистика. Податоците што се прибираат од извештајните единици преку статистичките истражувања или

индиректно, од административни или од други извори, се доверливи податоци и се користат

исклучиво за статистички цели. Резултатот на статистичката обработка може, исто така, да генерира информации кои се сметаат за доверливи, на пример: анонимизирани индивидуални

податоци, табели со многу ниско ниво на агрегација, како и сè уште необјавени податоци.

Политиката за статистичка доверливост ги содржи основните начела што се применуваат во

Државниот завод за статистика.

S.7.2 Доверливост - третирање на податоците

Секој индивидуален или личен податок, независно во која фаза на статистичка обработка се наоѓа, има третман на доверлив податок и може да се користи исклучиво за статистички цели. При објавувањето на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување статистичка доверливост.

S.8 Политика за објавување

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.8.1 Календар на објавување

Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на објавување кој се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година, а се ажурира квартално.

S.8.2 Пристап до Календарот на објавување

http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx

S.8.3 Кориснички пристап

Во согласност со Политиката за дисеминација, сите корисници имаат еднаков пристап до статистичките податоци во исто време. Податоците се објавуваат на веб-страницата истовремено за сите корисници кои се информираат од Календарот на навременост и ниеден корисник нема привилегиран третман.

S.9 Фреквенција на дисеминација

Месечна.

S.10 Достапност и јасност**S.10.1 Соопштенија**

Месечно соопштение Индекси на цените на угостителските услуги

<http://www.stat.gov.mk/pdf/2018/4.1.18.09.pdf>

S.10.2 Публикации

[Месечен статистички извештај](#)

[Статистички годишник, 2019](#)

S.10.3 Онлајн база на податоци

База на податоци МАКСтат - Цени во туризмот и угостителството

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

S.10.3.1 AC1. Број на прегледи на табелите со податоци

AC1. - Број на прегледи на податочните табели =74

S.10.4 Пристап до микроподатоци

Во согласност со **Законот за државна статистика** (член 41) и со **Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научноистражувачки цели**, податоците што се

прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научноистражувачки цели ако не е загрозена нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот. Пристапот до микроподатоци евозможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор.

S.10.5 Друго

S.10.5.1 АС 2. Број на прегледи на метаподатоците

S.10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика.

<http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=5&rbrObl=15>

S.10.6.1 АС 3. Стапка на комплетност на метаподатоците

АС3. - Опфатност на метаподатоци од статистичките аутпути = 94.4%.
 АС3. - Опфатност на метаподатоци од статистичките процеси = 75.0%.
 АС3. - Опфатност на метаподатоци од квалитетот = 88.2%.

S.10.7 Документација за квалитетот

S.11 Управување со квалитет

S.11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на Државниот завод за статистика за обезбедување квалитет на производите и на услугите е содржана во:

- **Законот за државна статистика** ,
- **Стратегискиот план на Државниот завод за статистика** ,
- **Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика**

како и во постојаните напори за усогласување со **Кодексот за работа на европската статистика** . Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување квалитет се документирани во интерен документ Насоки за обезбедување квалитет на статистичките процеси. Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот Упатство за менаџери на статистички истражувања.

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.11.2 Оценка на квалитетот

Индекси на цени на угостителски услуги, вкупно, храна, алкохолни пијалаци, безалкохолни пијалаци и ноќевања се користат од страна на Владата, универзитети и други корисници како краткорочен економски индикатор. Сите нивоа на агрегација, се пресметуваат и објавуваат на национално ниво. Статистичкото истражување го задоволува принципот на точност. Сите податоци се објавени според роковите во календарот на објавување. Податоците се временски и географски споредливи.

S.12 Релевантност**S.12.1 Потреби на корисниците**

Податоците се користат од страна на повеќе корисници како што се Владата и владините институции и бизнис заедницата. Индексите се користат:

- како економски индикатор-индексите ги покриваат ценовните движења со што се овозможува да се предвидат соодветните промени во цените во угостителството, може да се јават како почетен индикатор на инфлациските притисоци во економијата, како и при формулирањето на фискалната и монетарната политика.
- како дефлатор на други економски серии-индексите се користат за да се прилагодат другите економски временски серии на промените на цените.

S.12.2 Задоволство на корисниците

Државниот завод за статистика спроведува **Анкета за мерење на задоволство на корисниците**. Оваа анкета е спроведена во 2009, 2012, 2015 и последната во 2017 година.

S.12.3 Комплетност и R1. Стапка на комплетност на податоците за корисници

Сите нивоа на агрегација на индексите се пресметуваат и објавуваат на национално ниво.

S.12.3.1 R1. Стапка на комплетност на податоците за производители

Број на обезбедени податоци на национално ниво = (1податок*1 годишно)= 1.

Број на податоци кои треба да бидат обезбедени на национално ниво = (1податок*1 годишно)= 1.

R1. - Комплетност на податоците на национално ниво = (1/1*100) = 100%.

S.13 Точност и веродостојност**S.13.1 Свкупна точност**

Точноста на податоците се обезбедува преку преземање на мерки за намалување на непримерочните грешки, како и дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.13.2	Примерочни грешки и A1. Индикатори за примерочни грешки за корисници
Не е применливо, статистичкото истражувањето е со целосен опфат.	
S.13.2.1	A1. Индикатори за примерочни грешки за производители
S.13.3	Непримерочни грешки и A4. Стапка на неодговор на единица за корисници и A5. Стапка на неодговор на белег за корисници
Грешки при опфат: Целосен опфат. Снимателите на цени навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска.	
Грешки при обработката: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци.	
Грешки при неодговор: Не се врши импутација со податокот од претходниот период.	
S.13.3.1	Грешки во опфатот
Обезбеден е опфат на целната популација, кој е идентичен со популацијата на истражувањето.	
S.13.3.1.1	A2. Стапка на преопфатеност
S.13.3.1.2	A3. Учество на заедничките единици
S.13.3.2	Грешки при мерење
Статистичкото истражување за цени на угостителски услуги се спроведува месечно, на база на избрани објекти во кои ќе се врши снимање на цените. Прашалникот е креиран во стручното одделение, врз основа на варијаблите што се бараат со регулативите и методологиите за статистика на цените. Информирањето на извештајните единици се врши со допис што се доставува еднократно. Снимањето на цените се врши во определени рокови, од 18-20 во месецот за тековниот месец. Сниматели на цените се од регионалните одделенија за статистика, а контролата на податоците се врши во Централниот завод. При евентуални големи разлики во цените на одредена услуга-производ се контактира снимателот на цени заради појаснување на податокот.	
S.13.3.3	Грешки при неодговор
Со оглед на обезбедениот целосен опфат, грешки при неодговор нема.	
S.13.3.3.1	A4. Стапка на неодговор на единица
A4. - Единици без одговор = 0%.	
S.13.3.3.2	A5. Стапка на неодговор на белег
A5. - Белег без одговор = 0%.	

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.13.3.4 Грешки при обработката на податоците

Во обработката на податоците, прибраните податоци при внесувањето, логички се контролираат, се проверуваат отстапувањата во однос на претходниот месец, се контактираат снимателите на цените, се проверуваат и анализираат излезните податоци, а за корекциите се повторува постапката за контрола.

S.13.3.5 Грешка од избраниот модел

Не е применливо.

S.14 Навременост и точност**S.14.1 Навременост и TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за корисници**

T+20.

S.14.1.1 TP1. Временско задоцнување на првите резултати за производители**S.14.1.2 TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за производители****S.14.2 Точност и TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители**

Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување.

S.14.2.1 TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители

Временска разлика на објавување на соопштението (годишно) = 0 денови.

S.15 Кохерентност и споредливост**S.15.1 Географска споредливост**

Постои географска споредливост на дисеминираните податоците на национално ниво, односно податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).

S.15.1.1 CC1. Коефициент на асиметрија на тековите од мирор-статистиките

Не е применливо.

S.15.2 Временска споредливост и CC2. Должина на споредливи временски серии за корисници

Од јануари 1984 година, временска серија на месечни податоци (претходна година=100). Број на референтни периоди во временската серија е 420.

S.15.2.1 CC2. Должина на споредливи временски серии за производители

Должина на споредлива временска серија = 420 референтни периоди.

S.15.3 Меѓудоменска кохерентност

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

Не е испитана меѓудоменската кохерентност.

S.15.3.1	Кохерентност на месечните / кварталните / полугодишните статистики со годишните статистики
-----------------	---

Не е применливо.

S.15.3.2	Кохерентност со национални сметки
-----------------	--

Индексите на цени на угостителските услуги се применливи во пресметките во Национални сметки.

S.15.4	Внатрешна кохерентност
---------------	-------------------------------

Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.

S.16	Трошок и оптовареност
-------------	------------------------------

S.17	Ревизија на податоците
-------------	-------------------------------

S.17.1	Политика за ревизија на податоците
---------------	---

Во согласност со **Политиката за ревизија**

S.17.2	Практика за ревизија на податоците и А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за корисници
---------------	--

Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.

S.17.2.1	А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за производители
-----------------	---

S.18	Статистичка обработка
-------------	------------------------------

S.18.1	Извори на податоци
---------------	---------------------------

Извор на податоци: Цени на угостителските услуги
 во избрани угостителски објекти, хотели со ресторани, мотели со ресторани и ресторани, во периодот од 18 до 20 во месецот. Цените се снимаат од листата на јадења по кои се продаваат на денот на снимањето на цените. Примерокот опфаќа 65 производи, т.е. угостителски услуги, во 29 избрани угостителски објекти (опфатени се вкупно 1631 производи, т.е. услуги). Единечните мерки по кои се снимаат цените се наведени на самиот образец и се вообичаени за одредените производи и услуги. Цените се снимаат

S.18.2	Фреквенција на прибирање податоци
---------------	--

Месечна.

S.18.3	Прибирање на податоците
---------------	--------------------------------

Државен завод за статистика

Податоците се прибираат со помош на овластените сниматели, вработени во регионалните одделенија за статистика кои го пополнуваат статистичкиот прашалник: Цени на угостителски услуги Ц.31. Статистичките прашалници се во електронска форма и се доставуваат со електронска пошта најдоцна до 27 во месецот.

S.18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата непосредно се контактираат снимателите на цени. Проверка се врши како на просечните цени на ниво на земјата, така и на готовите индекси пред нивното објавување.

S.18.5 Компилирање податоци

Прибирањето на податоците се врши преку регионалните одделенија. Пристигнатите податоци од овластените сниматели на цени, се контролираат и по евентуалната корекција во консултација со нив, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени онлајн-контроли. После внесот, повторно се врши контрола, при што се споредуваат цените со претходниот месец и се проверува логичноста и точноста на просечните цени.

Пондери: Индексите на цените на угостителските услуги се пресметуваат по пат на пондерирање на индексите на цените со структурата на вредностите на услугите реализирани во угостителските објекти, според годишните податоци од тромесечното истражување за угостителството УГ.11 во базната година. На почетокот на секоја година се врши корекција на пондерите со просечниот годишен индекс.

S.18.5.1 A7. Стапка на импутација

A7. - Импутација на единици = 0%.

A7. - Импутација на белези = 0%.

S.18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

S.18.6.1 Сезонско прилагодување

S.19 Коментар

A.1 Анекси